
Kuntalaisaloite, vieraslajien torjunta mobiilisovelluksen avulla

TEKLTk 05.11.2024 § 97
446/11.00.03/2024

Kuntalaisaloite.fi -palveluun on jätetty aloite 10.6.2024 koskien vieraslajien torjuntaa mobiilisovelluksen avulla Sastamalassa. Aloitteessa kerrotaan, että tamperelainen Crowdsora on kehittänyt mobiilisovelluksen, jonka avulla käydään Suomen luontoa uhkaavien vieraslajien kimppuun. Pelissä etsitään ja tuhotaan vieraslajikasveja, pisteiden sijaan palkkio on oikeaa rahaa. Palkkion maksaa se kaupunki, jonka alueella kitkentätyö on tehty. Tänä vuonna mukana on 40 kaupunkia, jotka maksavat kuntalaisilleen palkkioita tuhotuista vieraslajiesiintymistä. Ehdotan, että Sastamalan kaupunki lähtee myös mukaan vieraslajien torjuntaan tämän mobiilisovelluksen avulla.

Yhdyskuntatekniikan vastaus:

Sovellus ei ole kaupungille ilmainen, sen käyttöönotto vaatii resursseja etukäteen, kampanjan aikana, sekä erityisesti sen jälkeen. Haitallisten vieraslajien torjuntaan ei ole määritelty omaa budjettia, vaan torjuntatyön kustannukset menevät puistotoimen käyttötaloudesta.

Sastamalan kaupungilla on jo tapa kerätä havaintoja ja se toimii hyvin (havaintokarttapalvelu), joten jo olemassa olevasta tiedosta ei kannata maksaa. Nykyisiäkään kaupungin maanomistusalueilla olevia torjuntakohteita ei saada pidettyä puhtaana asukkaiden vähäisen osallistumisen vuoksi. Lisäksi kiinteistöillä ei tehdä torjuntaa huomautuksista, neuvonnasta ja viestinnästä huolimatta. Sovelluksen avulla tehdyssä torjuntatyössä syntyvä torjuntajäte pitäisi kerätä ja kuljettaa pois ja tämä vaatii lisäresursseja, kun oletettavissa on, että torjuja ei hävitä jätettä asianmukaisesti. Mikäli kasvijäte jäisi kohteeseen, sitäkin tulisi valvoa.

Sovellus tavoittaa vain murto-osan asukkaista, eikä sen laajempi yhteisöllinen hyöty ole varsinaisesti osoitettavissa. Tällä hetkellä vieraslajien torjunnassa ja hillitsemisessä yhdistysten ja/tai yritysten kontaktointi ei ole tuottanut toivottua tulosta ja tähän tulisi panostaa jatkossa, kestävästi ja kannattavasti.

Keinot haitallisten vieraslajien torjunnan tehostamiseksi kansalaistasolla voisivat olla kaupungin suoraan tukemat; muun muassa yhdistyksille haettavaksi kaupungin oma avustus torjuntatalkoisiin. (Moni yhdistys kokee hankalaksi hakea ELYn talkooavustusta.) Tai suurempi avustus esim. asukasyhdistyksille alueelliseen torjuntaan, jossa esiintymillä on merkittävä vaikutus yleisten puistojen, virkistysalueiden, herkkien alueiden (luonnonsuojelualueet, vesistöt, harjut) hoitoon ja kunnossapitoon. Samanaikainen torjunta on ainoa kannattava ja tehokas tapa ja asukkaiden, yritysten ja yhdistysten mahdollisuuksia toteuttaa torjuntaa alueellisesti tulisi kehittää ja siihen tulisi kannustaa.

Sastamalan kaupungin hallintosäännön 159 § mukaan aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Valmistelija	Kaupunginpuutarhuri Suvi Isosävi, yhdyskuntatekniikan päällikkö Pasi Lähteenmäki
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää antaa valmistelutekstistä ilmenevän vastauksen vieraslajien torjuntaa mobiilisovelluksen avulla koskevaan kuntalaisaloitteeseen. Edelleen lautakunta päättää, että Sastamalan kaupunki ei lähde mukaan vieraslajien torjuntaan kuntalaisaloitteessa esitetyllä tavalla.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	Kaupunginpuutarhuri Suvi Isosävi 040-668 6227